

says, both of them etc. – רבי יוחנן בן נורי אומר שניהם כו'

Overview

A שני is an object (2) that came in contact with another object (1) that became טמא, by being in contact with an אב הטומאה, for instance. There are also many other instances where the חכמים decreed that certain things are a שני לטומאה, for instance one's hands, etc.

A טבול יום is one who was טמא and was מטומאתו, and is waiting for sunset, in order to become completely טהור, and to be able to eat תרומה וכו'. The שני לטומאה is considered a שני לטומאה, which means he cannot be חולין מטמא, but he can be תרומה פוסל. If a טבול יום touches the תרומה, the תרומה becomes 'טמא' only to the extent that it is forbidden to be eaten and it has to be burnt, but it cannot be מטמא other תרומה.

The דינים of a טבול יום and a שני לטומאה are identical, except that when a שני touches משקין – liquids, even if the משקין are חולין, the משקין become a אוכלין ומשקין other מטמא even if they are (מדרכבן) ראשון לטומאה, but if a טבול יום touches משקין, even if they are תרומה, they do not become a ראשון לטומאה. Instead, if the משקין are חולין they remain טהור, and if they are תרומה, they themselves become (טמא) פסול, but they cannot be מטמא others.

will explain why the תנא of the משנה, concerning the מחלוקת between שני לטומאה in general, ריב"נ ורבנן speaks about a טבול יום specifically, and not a שני לטומאה in general.

טבול יום – Since the תנא chose specifically a שני לטומאה and did not choose a שני לטומאה in general, we can infer from this –

דשמן חשיב משקה – that oil is considered a liquid in reference to שני לטומאה, i.e. that when it comes in contact (even) with a שני לטומאה, the oil will become a ראשון לטומאה. This will explain why he mentions a טבול יום explicitly and not a שני לטומאה in general -

is טבול יום – **for any other שני besides a שני לטומאה** – **ראשון לטומאה** qualified liquids to become a שני לטומאה. Once the oil is a ראשון לטומאה it will be מטמא the wine, regardless if they are considered connected as one, or not. Therefore everyone will agree that the oil is מטמא the wine¹. By a טבול יום however, since it is not מטמא משקין להיות תחילה, then the wine cannot become פסול unless the wine and the oil are considered connected as one, and they both become פסול simultaneously by the touching of the שני לטומאה.

And this is also how it seems from – **וכן משמע בפרק קמא דפסחים** (דף יב,ב ושם) **of פסחים**, that oil is considered a qualifying liquid for שני לטומאה.

¹ See 'Thinking it over' # 1.

and the difficulty that there is with this, **from** that
מסכת מנחות² which we learnt in
מסכת פסחים³ – **I explained it there in** – פירשתי שם בפסחים

Summary

Oil is considered a משקה in the sense that if a טומאה שני (besides a טבול יום) touches it; the oil becomes a ראשון לטומאה and can be מטמא other אוכלין ומשקין.

Thinking it over

1. What would be the דין of the wine, if a טומאה שני touched the oil?⁴
2. Why is the מחלוקת concerning שמן שצף ע"ג יין and not מים שצף ע"ג יין?
3. Why is there a difference between a טבול יום and a טומאה שני regarding מטמאין משקין להיות תחילה?

² It says there on דף לא,א that wine is considered a liquid but not oil (nor honey).

³ On דף יד,ב תוס' ד"ה אפילו, that the גמרא in מנחות says that oil (and honey) is not a משקה, it is concerning oil which jelled (became hard) and later melted, but oil which never jelled is considered a משקה.

⁴ See תוס' הרא"ש, שפת אמת.